

DIEVKALPOJUMA KĀRTĪBA

LELB Priekules draudzē.

Vārds **dievkalpojums** nāk no grieķu vārda "liturģija". Vēl joprojām kristīgajā pasaulē, runājot par dievkalpojumu, šis vārds ļoti plaši tiek lietots dažādās valodās. Senajās Atēnās ar vārdu liturģija apzīmēja kāda cilvēka publisku kalpošanu. Piemēram, bagāto Atēnu iedzīvotāju pienākums bija salabot par savu naudu pilsētas ceļus. Šādu publisku kalpošanu sabiedrībai tad arī apzīmēja ar vārdu liturģija. Vēlāk šo pašu izpratni un nosaukumu pārņēma kristieši, kad sanāca savās sapulcēs, kurās kopīgi lūdza Dievu, dziedāja, lasīja Svētos Rakstus, svinēja Svēto Vakarēdienu.

Dievkalpojums ir sastapšanās starp Dievu un cilvēku. Sastapšanās, kurā galvenais devējs, pat kalpotājs ir Dievs. Saņēmeji esam mēs. Ko Viņš dod? To, ko neviens cits nespēj iedot – dzīvību, mūžīgo dzīvību, dzīvi kopā ar Sevi – tieši to nozīmē Viņa mīlestība uz mums. Dievkalpojumā mēs saņemam grēku piedošanu, tas ir, Dievs noārda visus šķēršļus mūsu starpā. Šo šķēršļu autori esam mēs paši ar savām ļaunajām domām, vārdiem un darbiem, jeb grēkiem. Piedošana nozīmē – mēs esam kopā. Mēs un Dievs, kurš nāk atjaunot ceļu starp mums, gluži kā tie bagātnieki senajās Atēnās. Tāda ir dievkalpojuma jēga un būtība. Citiem vārdiem, Dievs dievkalpojumā nāk pie mums un dāvina mums sevi – **grēku piedošanas pasludinājumā, runātajā Vārdā un Svētajā Vakarēdienā** – tie visi ir veidi, kādos Dievs mūsu vidū publiski kalpo. Dievkalpojums, protams, neiztiek arī bez mūsu pateicības un prieka par saņemtajām nepelnītajām dāvanām. Tas parasti izpaužas draudzes lūgšanās un dziesmās.

(pēc <http://www.lelb.lv/lv/>)

Svētā Vakarēdiena Dievkalpojumam ir 4 galvenās daļas:

1. IEVADA LITURĢIJA
2. DIEVA VĀRDA LITURĢIJA
3. SVĒTĀ VAKARĒDIENA LITURĢIJA
4. NOSLĒGUMA LITURĢIJA

1. IEVADA LITURĢIJA

Iedez altāra sveces. Brīdis individuālām lūgšanām.

Zvani. Procesija ar krustu ienāk dievnāmā.

Dziesma (1) (*Draudze sēž*)

Ievads (INTROITUS)

(Pēc dziesmas draudze pieceļas) Liturģs lasa INTROITU vai PSALMU, kas beidzas ar: ... Gods lai ir Tēvam un Dēlam un Svētajam Garam!

Draudze:

Kā iesākumā bija tā tagad ir un tā būs, no mūžības uz mūžību. Āmen.

Ievada svētība (IN NOMINE)

Liturģs: Tēva un Dēla un Svētā Gara vārdā!

Draudze: (*apzīmējot sevi ar krusta zīmi*) Āmen

Uzaicinājums (INVITATORIUM)

Liturģs: Svētīgs ir tas, kam pārkāpumi piedoti, kam grēki aplāti.

(Ps 32:1). Var būt cits teksts vai īsa biktsruna.

Grēksūdze (CONFITEOR)

Liturģs:

Vispēcīgais Dievs, sirdsžēlīgais Tēvs!

Visi:

Es, nabaga grēcinieks, tev sūdzu savus grēkus, ar ko esmu apgrēkojies domās, vārdos un darbos. Bet es tos no sirds nožēloju, un tie man gauži sāp, un es tevi lūdzu tavas lielās apžēlošanās un tava mīļā Dēla Jēzus Kristus, man Pestītāja, rūgto ciešanu un nāves dēļ: esi man, grēciniekam, žēlīgs, piedod man visus manus grēkus un dod man sava Svētā Gara spēku, ka varu atgriezties.

Kungs, apžēlojies (KYRIE)

Visi: Kungs, apžēlojies! Kristu, apžēlojies! Kungs, apžēlojies!

Liturģs: Ja nu šī ir jūsu visu patiesa grēku sūdzēšana un lūgšana, tad atbildiet, sacīdami "jā".

Piedošanas pasludinājums (ABSOLUTIO)

Liturģs: Kad jūs, savus grēkus nožēlodami ... pasludinu ...
ka visi jūsu grēki ir piedoti Tēva, Dēla un Svētā Gara vārdā.

Draudze: Āmen.

Gods Dievam (GLORIA)**Liturgs:** Gods Dievam augstībā!*(Gods Dievam nelieto Ciešanu laika, Adventa un darbdienu dievkalpojums, kuri neiekrīt svētkos, bet lieto Zaļajā ceturtdienā.)***Draudze:** Lai slava Dievam ir un gods par Viņa žēlastību! Vairs negaida mūs bargais sods, bet Tēva mīlestība. Nu Dievam ir uz mums labs prāts, jo visur miers tiek sludināts, un naidam nav vairs varas.**Sveicinājums** (SALUTATIO)**Liturgs:** Tas Kungs ar jums!**Draudze:** Un ar tavu garu!**Lūgšana** (ORATIO)**Liturgs:** Lūgsim!*(lūdz lūgšanu, kas noslēdzas ar ... no mūžības uz mūžību!)***Draudze:** Āmen.**2. DIEVA VĀRDA LITURĢIJA***(Lasījumus lasa no pults. Vecās Derības un Epistulas lasījumus draudze var uzklaustīt sēdus. Darbdienās var lasīt tikai vienu no abiem.)***Lektors:** Lasījums no ... *(gramatas nosaukums, nodaļa)* ...
*Lasījuma beigās: Tā Kunga vārds.***Draudze:** Pateicība Dievam.

[mūzika, vai dziesma]

Lektors: Lasījums no ... *(epistulas nosaukums, nodaļa)* ...
*Lasījuma beigās: Tā Kunga vārds.***Draudze:** Pateicība Dievam. *(draudze pieceļas)***Allelūja un Evaņģēlija pants. Allelūja***(No Septuagesima svētdienas līdz Klusajai sestdienai Allelūja nelieto, bet var lietot Evaņģēlija pantu.)***Liturgs:** Tas Kungs ar jums!**Draudze:** Un ar tavu garu!**Liturgs:** Lasījums no Jēzus Kristus evaņģēlija, kā to uzrakstījis ...
*(vārds)***Draudze:** Gods tev, Kungs! *Lasījuma beigās: Tā Kunga vārdi.***Draudze:** Slava tev, Kristu!

Dziesma (2)

Sprediķis

Liturgs: (no kanceles, draudze pieceļas) lūdz īsu lūgšanu. Āmen.
(Draudze apsēžas) *Seko sprediķis*

Ticības apliecība (CREDO)

Liturgs: Apliecināsim savu kristīgo ticību!

Visi:

Skaita Apustuļu vai Nīkajas ticības apliecību. (Darbadienās Ticības apliecību nelieto. Ziemsvētkos, Lieldienās un Vasarsvētkos vienmēr lieto Nīkajas ticības apliecību [dziesmu grāmatas 65.lpp]. Svētās Trīsvienības dienā lieto Nīkajas vai Atanāzija ticības apliecību.)

Pēc ticības apliecības visi apstiprina savu piekrišanu ar:

Āmen, āmen, āmen.

Aizlūgumi, ziņojumi *Pēc aizlūgumiem un ziņojumiem (draudze pieceļas):*

Liturgs: Un Dieva miers, kas ir augstāks par visu saprašānu, pasargās jūsu sirdis un jūsu domas Jēzū Kristū. Āmen

Dziesma (3)

3. SVĒTĀ VAKARĒDIENA LITURGIJA

Lielā draudzes lūgšana (ORATIO FIDELIUM)

Liturgs: Lūgšim.

(Draudze stāv vai nometas ceļos, Gavēņa laikā ceļos. Adventa un Gavēņa laikā kā arī citos īpašos gadījumos lūdz Litānijas)

Draudzes lūgšana ir sadalīta četrās daļās, un katra daļa noslēdzas ar draudzes atbildi pēc sekojošas kartības:

Liturgs: ... Dievs Kungs, mēs Tev pateicam!

Draudze: Dievs, Tevi slavējam, Dievs Kungs, Tev pateicam!

Liturgs:... Paklausī mūs mīļais Kungs un Dievs!

Draudze: Paklausī mūs, mīļais Kungs un Dievs!

Liturg: ... Palīdzi mums mīļais Kungs un Dievs!

Draudze: Palīdzi mums, mīļais Kungs un Dievs!

Liturgs: ... augsti teicams mūžīgi!

Draudze: Kungs Jēzu Krist', Tu Kungs un Dievs, Tu Kungs un Dievs,
Paklausī, ko mēs lūdzamies, Āmen.

Dziesma un dāvanu pienešana (OFFERTORIUM)

Dziesma (4)

*Dziesmas laikā tiek savākti ziedojumi un līdz ar Svētajam Vakarēdienam paredzētajām dāvanām pienesti pie altāra. Liturgs sagatavo dievgaldu.
(Pēc dziesmas draudze pieceļas.)*

Liturgs: Kungs, no tā, kas ir tavš, mēs tev pienesam!

Draudze: Pieņem mūs un šīs dāvanas Jēzus Kristus dēļ!

Prefācija (PRAEFATIO)

Liturgs: Tas Kungs ar jums!

Draudze: Un ar tavu garu!

Liturgs: Paceliet savas sirdis!

Draudze: Mēs tās paceļam uz to Kungu.

Liturgs: Sacīsim pateicību Dievam, mūsu Kungam!

Draudze: Tā ir labi un tā piederas.

Liturgs: Tiešām tā ir labi... slavējam tavu godību, dziedādami:

Svēts (SANCTUS)

(Draudze stāv)

Draudze: Svēts ir, svēts ir, svēts ir tas Kungs! Un debess un zeme,
un debess un zeme ir pilna Viņa godības. Ozianna
augstībā, lai slavēts ir, kas nāk tā Kunga vārdā! Ozianna
augstībā!

Euharistiskā lūgšana (PREX EUCHARISTICA)

(Draudze ceļos. Lieldienu laikā stāvot.)

Liturgs: lūdz Euharistisko lūgšanu un saka Vakarēdiena
iestādīšanas vārdus

Liturgs: Ticības noslēpums

Draudze: Tavu nāvi, ak Kungs, mēs pasludinām, un tavu
augšāmcelšanos mēs teicam, līdz tu atnāksi godībā!

Liturgs: ...Caur viņu, ar viņu un viņā tev, Dievam, visuvarenajam Tēvam Svētā Gara vienībā ir viss gods un slava visos mūžu mūžos.

Draudze: Āmen.

Mūsu Tēvs (PATER NOSTER)

(Draudze pieceļas.)

Liturgs: Paklausī mūs, kad mēs Svētajā Garā līdz ar visiem taviem ticīgajiem lūdzam lūgšanu, ko mums ir mācījis tavs Dēls.

Visi: Mūsu Tēvs debesīs! Svētīts lai top tavs vārds. Lai nāk tava valstība. Tavs prāts lai notiek ka debesīs, tā arī virs zemes. Mūsu dienīšķo maizi dod mums šodien un piedod mums mūsu parādus, kā arī mēs piedodam saviem parādniekiem. Un neieved mūs kārdināšanā, bet atpestī mūs no ļauna. Jo tev pieder valstība, spēks un gods mūžīgi mūžos. Āmen.

Maizes laušana (FRACTIO PANIS)

Liturgs: Maize, ko laužam, ir viena miesa.

Draudze: Jo, kā ir viena maize, tā mēs daudzi esam viena miesa, jo mēs visi esam šīs vienas maizes dalībnieki. *(1 Kor 10:17)*

Miera sveiciens (PAX)

Liturgs: Tā Kunga miers ar jums visiem!

Draudze: Miers ar tevi!

(Liturgs uzaicina draudzes locekļus citam citu sveicināt ar Miera sveicienu: "Miers ar tevi!")

Dieva Jērs (AGNUS DEI)

Draudze: Ak, tu Dieva Jērs, kas nes pasaules grēkus, apžēlojies par mums.

Ak, tu Dieva Jērs, kas nes pasaules grēkus, apžēlojies par mums.

Ak, tu Dieva Jērs, kas nes pasaules grēkus, dod mums savu mieru.

Komūnija (COMMUNIO)

(Draudze iet pie altāra. Komūnijas laikā var dziedāt koris. Pēc Vakarēdiena saņemšanas, draudze atgriežas savās vietās)

Liturgs: Kristus miesa par tevi nodota.

Komunikants: Āmen.

Liturgs: Kristus asinis par tevi izlietas.

Komunikants: Āmen.

4. NOSLĒGUMA LITURĢIJA

Pants (VERSICULUS)

Liturgs: Pateiciet tam Kungam, jo viņš ir laipnīgs! Allelūja!

Draudze: Un viņa žēlastība paliek mūžīgi! Allelūja! (*Ps 107: 1*)

(*No Septuagesima svētdienas līdz Klusajai sestdienai Allelūja nelieto.*)

Lūgšana pēc komūnijas (POSTCOMMUNIO)

Liturgs: Lūgsim! *Lūgšanas noslēdzas ar ... no mūžības uz mūžību!*

Draudze: Āmen.

Sveicinājums (SALUTATIO)

Liturgs: Tas Kungs ar jums!

Draudze: Un ar tavu garu!

Svētīšana (BENEDICTIO)

Liturgs: Ārona svētīšanas vārdi, kas noslēdzas: Tēva un Dēla un Svētā Gara vārdā. *Vai:*

Lai jūs svētī un pasargā visuvarenais Dievs — Tēvs un Dēls un Svētais Gars!

Draudze: Āmen.

Liturgs: Ejiet ar mieru un kalpojiet tam Kungam ar prieku!

Draudze: Pateicība Dievam!

Dziesma (5)

Brīdis individuālām lūgšanām. Zvani. Procesija iziet no dievnama